

GOD JORD

En tidskrift om tro, hopp & kärlek

Tro, Hopp & Kärlek...

”Se, jag gör allting nytt”

Citatet ovan är hämtat från Bibelns sista bok Uppenbarelseboken. Och visst känns det som att livet börjar om när vi passerat vinter och köld och åtminstone anar att värme, vår och liv är på väg. Skapelsen berättar så ofta det för oss. Att livet trots allt fortsätter och söker nya vägar.

I detta nummer av God Jord hoppas vi kunna bjuda på en del nytt. Vi kommer att få lära känna några av församlingens nya och bekanta förtroendevalda och vad som gör att de vill engagera sig. Vi kommer i gudstjänster få möta vår nya präst Jonas Ljunggren

som kommer vara hos oss under sitt första år som präst i Svenska kyrkan.

Vi kommer också få inblick hur det är att välkomnas till nya sammanhang och miljöer. Hur vi kan vara goda förebilder för varandra att visa på gemenskap och inkludering. Och mycket, mycket annat som är nytt, men också sådant som är precis som vanligt. Överallt där det finns människor blir det nytt. Behöver inte vi människor det? Både det nya och det hemtama i bra symbios med varandra.

Joakim Hedin, kyrkoherde.

Innehåll

Ledare.....	2
Orgeljubilär.....	3
Om kyrkovalet 2017.....	5
Café Prästgården.....	6
Drömmen om arbete.....	8
Information.....	10
Begravningsverksamhet	12
Barnens sida.....	14
Gudstjänstprogram.....	15

God Jord ges ut av Svenska kyrkan, Fristads församling.

Ansvarig utgivare:

Kyrkoherde Joakim Hedin

Redaktion:

Joakim Hedin, Lena Maria Olsson Floberg och Fredrik Jansson.

Adress: Svenska kyrkan, Stora vägen 2, 513 34 Fristad. Tel. 033-22 23 00.

Foto framsida: Fredrik Jansson. Nationaliteter över läkare som gått utbildningen, från reportaget sid 8-9.

Tryck: LH-tryck, Ulricehamn.
Nästa nummer utkommer i maj 2018.

Svenska kyrkan

Ett spännande möte med en magnifik jubilar

Visste du om att läktarorgeln i Fristads kyrka är berikad med 34 stämmor i olika klangfärger, har 2410 pipor och är en av vår trakts finaste orglar? Att den dessutom har ett kombinationssystem med 1000 kombinationer och är en eftertraktad konsertorgel som firar 40 år 2018 gör saken extra festlig.

När jag var sex år följde jag med min mamma på hennes orgellektion. Jag satt med stora barnögon och lyssnade och begrundade. Efter lektionen frågade mamma vad jag tyckte. Då kom svaret. "Varför ska du spela och inte jag?"

Och på den vägen blev det. Jag började spela detta magnifika instrument och har så gjort i fyrtio år, och kärleken mellan mig och instrumentet har varit ömsesidig. Frågan är om det finns något annat yrke där man dagligen har som arbetssyssla att medvetet trampa i klaveret och vara proffs på det. Att det dessutom anses vara helt i sin ordning att man gör denna manöver kan ju tyckas vara synnerligen märkligt. Ja, jag syftar förstås på att en organist spelar med både händer och fötter...

Det går att spela det mesta på orgel såsom klassisk musik, psalmer, nyare musik och rockiga tongångar. Orgel och trummor är en synnerligen bra kombination! Instrumentet orgel har en unik möjlighet till ett rikt musicerande. Den bjuder upp med ståtliga trumpetstämmor, mjuka violintoner, skarpa mixturklanger och en mängd olika klangkombinationer som inget annat instrument kan erbjuda. Läktarorgeln i Fristads kyrka har dessutom ett kombinationssystem där man i förväg kan ställa in olika registreringar för att sedan med ett enkelt knapptryck kunna göra snabba förändringar i klangfärger. Det är en suverän medhjälpare till den som spelar. Någon sa till mig en gång "varför kan det inte lika gärna stå en elorgel i kyrkan istället för en stor piporgel på läktaren?" Då har man inte förstått orgelns betydelse, dess hantverk eller vikten av att ha ett instrument med unika klanger. Sådant kan ingen elorgel i världen erbjuda. En piporgel är ett genuint hantverk in i minsta detalj. Varenda liten del är unik och framställd genom mycket arbete och med stor omsorg för att kunna klinga så bra som möjligt i kyrkan.

I dagens läge bjuder kyrkor ofta upp till ett rikt musikliv där även andra instrument förekommer i olika

Läktarorgeln i Fristad fyller 40 år 2018.

sammanhang. Denna mångfald är fint att ha tillgång till och bra i kyrkans nytänkande, men orglarna behövs. De kan fylla upp ett helt kyrkorum som få instrument kan, inte minst för att bära församlings-sången. Ibland ackompanjeras församlingssången från piano istället för orgel. Det man kanske inte alltid tänker på då, är att klangen från en pianosträng snabbt försvinner bort vilket ofta behöver kompenseras av att musiken rytmiseras och att fler toner används. I ett stort kyrkorum kan resultatet av detta bli en rörig klang. Till skillnad från pianot, så ljuder orgelns toner så länge organisten håller ner tangenterna. Att orgel dessutom kan spelas med baslinje i pedalen och olika klangfärger på flera manualer samtidigt gör orgeln till ett instrument som är svårslaget. Orgel är ett blåsinstrument som också kan ses som en hel orkester i ett enda instrument.

Orglarna behövs till den rika och storslagna orgelpertoar som funnits i århundraden och som kyrkan fortfarande i allra högsta grad behöver och använder vid olika tillfällen som till exempel gudstjänster, konserter, begravningar och vigslar. Även nyare tongångar lyfter orgeln fram på ett alldeles speciellt vis i sin variationsrikedom. Orgeln är i allra högsta grad ett instrument som har kapacitet att hänga ►

med i tiden. Samtidigt så är det ett gammalt instrument också. Visste du att den första orgeln som har upptäckts kom från 228 år efter Kristus! Det var ett arkeologiskt fynd som visade sig vara en vattenorgel. Vattnets uppgift var mycket enkel, den skulle åstadkomma konstant tryck på spelluften. Orglar har använts på de romerska arenorna, vid festligheter, ceremonier, i konserter och på gator och torg. En del av er församlingsbor kanske minns tramporglarna som stod i skolans klassrum och där fröken högtidligt spelade till dagens inledande psalm. Som kurios kan också nämnas att världens största orgel står i ett varuhus i Philadelphia.

Läktarorgeln i Fristads kyrka invigdes 1978 i medverkan av dåvarande domprost Karl-Gunnar Grape och kyrkoherde Sven Sixten. Invigningsspelade gjorde domkyrkoorganist Karl-Gustav Gunneflo och församlingens körer medverkade under ledning av kantor Rune Wennermark. Enligt gamla noteringar så förstår man att det var en festlig händelse med fullsatt kyrka. Redan vid församlingens första möte med sitt nya instrument nämndes orgelns utomordentligt rika möjligheter.

Det är en magnifik jubilar som kommer klinga vid ett antal festliga tillfällen 2018. Under våren bjuder orgeln upp till ett möte med både liturgisk dans och elgitarr. Här får orgeln visa att den i allra högsta grad funkar i olika sammanhang och karaktärer.

Lunchmusiken är ett populärt inslag och kommer dyka upp ett par gånger. Först musik i kyrkan och sedan soppa i prästgården. En ganska unik händelse är orgelmaraton som för femte året i rad kommer äga rum i Fristads kyrka. Det är en festlig dag i oktober då ett antal organister, allt från orgelspelare till diplomorganister, har en stafett på orgelpallen i sex timmar! Under den dagen brukar folk komma från när och fjärran och gå som man vill, ta lite fika och kanske sedan lyssna en stund till. Det har också visat sig att en del väljer att stanna och lyssna hela dagen. Jag undrar om jag någon gång i kyrkan har fått så många leenden på en och samma dag som jag får just under maraton. Avslutningen på jubileumsåret blir i november. Då får vi besök av diplomorganist och professor Sverker Jullander, som även har varit organist i Caroli kyrka i Borås. Han kommer bjuda på en hejdundrande avslutningskonsert.

För att ha koll på hela sammanhanget kan den som vill hämta en folder från någon av församlingens kyrkor eller ladda ner den från vår hemsida. I den hittar du all information du behöver, eller se program nedan.

Ta gärna en titt på den magnifika jubilaren nästa gång du kommer till kyrkan. Vem vet, kanske du också kommer att häpna.

Text: Anette Gustafsson, organist i Fristads församling.

Program orgeljubileum

- Söndag den 14 januari kl. 18.00.
Orgelkonsert med Johannes Landgren, diplomorganist.
- Torsdagen den 22 februari kl. 12.00.
Lunchmusik med Henric Carlsson.
- Torsdagen den 15 mars kl. 12.00.
Lunchmusik med Anette Gustafsson.
- Söndagen den 25 mars kl. 11.00. Orgel och liturgisk dans. Anette Gustafsson, orgel, Tandi och Christina Nyhage, dans.
- Torsdagen den 19 april kl. 12.00.
Lunchmusik. Anette Gustafsson, orgel och Mats Svedberg, elgitarr.
- Söndagen den 5 augusti kl. 18.00.
Sommarkonsert med Morgan Blåberg.

- Lördagen den 20 oktober kl. 13.00-19.00.
Orgelmaraton.
Se www.svenskakyrkan.se/fristad längre fram för mer information.
- Söndagen den 18 november kl. 18.00.
Orgelkonsert med Sverker Jullander, diplomorganist.

Vill du ta lektioner i orgelspel?

Kontakta församlingens organist,
Anette Gustafsson, på tfn: 033 - 22 23 06
eller via e-post:
anette.v.gustafsson@svenskakyrkan.se

Högt valdeltagande i kyrkovalet 2017

Den slutgiltiga röstsammanräkningen visar på ett valdeltagande på 19,08 procent nationellt – det högsta valdeltagandet i kyrkovalet sedan 1934. Det är också det högsta antalet röstande i ett kyrkoval överhuvudtaget med 984 680 röster. Nytt för 2017 års kyrkoval var möjligheten att förtidsrösta på platser i hela landet, fram till och med valdagen, vilket många utnyttjade. På grund av detta fick 50 000 fler personer möjligheten att rösta på andra platser än i sin vallokal jämfört med föregående val.

Fristad i siffror

Socialdemokraterna ökade med två mandat i kyrkofullmäktige i Fristad medan Kyrkans gemenskap i Fristad församling, KGFF, fick två mandat färre, jämfört med valet 2013. Valdeltagande i Fristad ökade med 5,42 procentenheter, från 14,93 procent 2013 till 20,35 procent 2017. Antal röstberättigade 2017: 5239. Angivna röster: 1066, giltiga röster: 994 och ogiltiga röster: 72.

Nya ordföranden i kyrkofullmäktige och i kyrkorådet

Anna Wikman är kyrkofullmäktiges nya ordförande. Anna arbetar till vardags som rektor på Fristadskolan. Intressen: motionera, läsa, håller just nu på att lära sig italienska.

Anna Wikman.

Varför är du engagerad i kyrkofullmäktige?

– Jag har en kristen tro och jag tycker att kyrkan är en viktig del av samhället. Ibland räcker inte samhället till och då behöver man kyrkan.

Vilken typ av frågor engagerar dig?

– Barn- och ungdomsfrågor, miljöfrågor, diakoni samt kyrkans musik- och kulturarv.

Vilka är dina starka sidor i sammanhanget?

– En fördel är att jag har erfarenhet av kyrkorådsarbete sedan tidigare. Jag är inte rädd att fråga om sådant jag inte vet något om. Och så är jag van vid att läsa olika typer av handlingar och dokument.

Vad tänker du att du kan bidra med?

– Jag tänker att jag kan bidra med skolperspektivet. Jag gillar att vara väl förberedd och tror att jag kan bidra med struktur på våra möten.

Utmaningarna för kyrkofullmäktige framöver?

– Att skapa en kyrka som man kan räkna med i samhället. Att ha ett gudstjänstliv som är både varierat och som riktar sig till stora grupper, och att få människor att känna att det ska vara en glädje att vara i kyrkan.

Ann-Britt Boman är ny ordförande i kyrkorådet. Är pensionär men arbetade tidigare som lärare på gymnasiet, folkhögskola och Komvux. Intressen: hembygdsföreningen i Fristad, litteratur, historia och att resa.

Ann-Britt Boman.

Hur kommer det sig att du är engagerad i kyrkorådet?

– Det kommer sig ganska naturligt eftersom jag är involverad i bygden och har ett intresse för densamma.

Vilken typ av frågor engagerar dig?

– Jag är väldigt intresserad av kyrkans roll i bygden - att få människor att inse att kyrkan är en del av deras liv och att man kanske kan ha lite mer okonventionella sätt att få människor att närma sig kyrkan.

Vilka är dina starka sidor i sammanhanget?

– Jag är inte speciellt lättstressad, utan jag försöker att hålla huvudet kallt och lösa de problem som uppstår. Dessutom har jag ett stort kontaktnätverk.

Tankar kring "nya" kyrkorådet?

Vi avtackade tio personer i innan jul och dessa har nu ersatts med nya krafter. Jag ser fram emot att det kommer in människor med nya tankar, idéer och åsikter.

Utmaningarna för kyrkorådet framöver?

– Det handlar om kyrkans roll i samhället och hur förankrad den är. Kyrkans verksamhet är beroende av att vi har medlemmar. Att vara medlem ska vara meningsfullt och bidra till att människor känner sig hemma, skapa rötter och sammanhang.

Café Prästgården - en oas för fikasugna

I december var det premiär för Café Prästgården. Över 50 personer besökte kaféet under de tre dagar det var öppet. Succén var ett faktum, och nu är det dags för en ny omgång.

Café Prästgården i Fristad slog upp portarna för första gången under advent. Under tre tillfällen i december lyckades kaféet locka till sig över 50 fikasugna besökare, som avnjöt kaffe och hembakat till självkostnadspris i en trevlig miljö. Upphovskvinnorna bakom verksamheten är Lena Berglind och Karin Johansson. Förutom en gemensam passion för bakning är de båda nöjda med hur kaféet tog fart och, inte minst, uppskattades.

– Det har varit över all förväntan och alla har varit så positiva. Många stannade till länge och så kom det flera besökare som vanligtvis inte syns i kyrkans verksamhet, vilket var extra roligt, säger Karin Johansson.

Utöver själva kaffet och kakan hoppas Lena och Karin att kaféet kan bli en plats för nya möten.

– Det här är ett kafé öppet för alla, oavsett ålder. Man kan komma hit med barnen eller passa på om man varit och besökt kyrkogården. Det ska vara naturligt och enkelt att komma hit - en plats

Lena Berglind och Karin Johansson - två nöjda och glada "bagare".

för mingel och nya möten. Och om någon vill hjälpa till är de mer än välkomna, säger Lena Berglind.

Nu är det dags för en ny omgång med Café Prästgården. Både Lena och Karin hoppas på att få återse tidigare besökare samt att fler nya gäster hittar dit. Framöver utlovas både semlor och våfflor. Dessutom kommer det att finnas ett bokbord, och vill man ha kakrecepten så kommer de finnas tillgängliga i ett samlat häfte.

Café Prästgården har öppet kl. 15-19 följande datum: 20/2, 27/2, 6/3, 13/3, 20/3 och 27/3.

Vad betyder nattvarden för dig?

Välkommen till två samlingar där vi byter tankar om nattvarden. Som bas för samtalen har vi biskop Åke Bonniers brev i ämnet. Vill du läsa brevet innan så finns det i kyrkorna. Ledare: Thomas Berndt, Johanna Savhammar, Jonas Ljunggren. Anmälan behövs ej.

Plats: Fristad prästgård

Tid: tisdag 13/3 och 17/4 kl 18.30-20.30
(13/3 är Café Prästgården öppet från kl 16.00).

Välkommen!

Föreläsningsfrukost i fastetiden

Märta Jacobsson, uppvuxen i Komlösa, som arbetar på Erikshjälpens huvudkontor kommer och berättar om Erikshjälpens utlandsprojekt. Vi serverar frukostbuffé.

Var: Tärby hembygdsgård

När: Lördagen den 24 mars, kl. 09.30

Pris: 50:- per person. Överskottet går till fastekampanjen.

Anmäl dig till: maria.osterbacka@gmail.com

Har ni döpt ert barn och vill ha med en bild i God Jord?

Skicka in er dopbild eller favoritbild, helst högupplöst,
på barnet till:

fredrik.jansson2@svenskakyrkan.se

*Tidningen God Jord kommer ut fyra gånger per år i Fristad, Borgstena,
Tämta, Vänga och Tärbys områden till ca 4000 hushåll.*

Miljörutan!

Miljödiplomering

Vad är miljödiplomering? Miljödiplomering innebär att företag kan diplomerar för att de kontinuerligt arbetar med miljön i fokus i sin verksamhet och strävar efter att förbättra miljön. Detta görs i arbetet med transporter, avfallshantering och inköp och energianvändning. Det finns ett visst antal kriterier som måste vara uppfyllda för att få miljödiplomerar.

Varför har Svenska kyrkan en egen miljödiplomering?

Svenska kyrkan ville ha ett eget miljödiplomeringssystem som utgår ifrån den kristna tron eftersom kyrkan inte är ett varuproducerande företag. Det som gör Svenska kyrkans miljödiplomering speciell är att kyrkan arbetar med en teologisk övertygelse att värna om miljön. Diplomeringen bygger på reflektion och samtal som leder till att medvetenheten om miljön ökar. Svenska kyrkan arbetar med ekologiska, sociala, ekonomiska och andliga faktorer och hur dessa vävs samman lokalt och globalt till ett helhetsperspektiv.

Fristads församling arbetar för att bli miljödiplomerade och har som mål att bli miljödiplomerade i Fas 1 i vår, vilket förhoppningsvis kommer att uppmärksammas i en sammanlyst högmässa i Fristads kyrka den 27/5 kl.11. Högmässan kommer att ha miljön som tema.

Miljögruppen

Kontakt: Monica Schrewelius 0725 662310 eller monica.schrewelius@svenskakyrkan.se

**Ingen kan göra allt för miljön,
men alla kan vi göra något!**

Drömmen om arbete går genom unik utbildning

Utbildningen av utomnordiska läkare på Fristad vårdcentral är en prisad satsning på många sätt. Minskade kostnader för hyrläkare, större patientsäkerhet och högre kvalitet är några av resultaten. För de flesta av läkarna kan vägen vara svår, men drömmen enkel - att få stanna och arbeta i Sverige.

På vårdcentralen i Fristad pågår en unik satsning med att utbilda läkare från utomnordiska länder. Idén kom ursprungligen från Marita Bäck, primärvårdschef i Borås. Hon ville skapa en utbildningsenhet för utomnordiska läkare på grund av den underbemanning av specialistläkare som rådde i Boråstrakten runt 2012. Tanken var att ha en standardiserad utbildning med lika möjligheter till utbildning, stöd och integration, oavsett vilket land man kommer ifrån, eller vilken vårdcentral läkaren kommer att arbeta på framöver. Utbildningsenheten blev således ett faktum 2013, och sedan dess har ett 60-tal läkare utbildats. Att verksamheten hamnade på Fristads vårdcentral beror på en god tradition med väl bemanning och god anda, men kanske framförallt på grund av samarbete med Fristads Folkhögskola. Genom åren har det kommit läkare från skolan som fått praktisera på vårdcentralen, och baserat på just den samverkan och de erfarenheterna kom man fram till att Fristad vårdcentral helt enkelt var den bästa platsen.

Gudrun Greim är enhetschef för utbildningsvårdcentralen. Hon kommer ursprungligen från Tyskland och har erfarenhet av att arbeta som läkare i ett annat land. Hon tycker att det är viktigt med utbildning och förstår väl de utmaningar som läkarna i utbildningen kan ställas inför.

– Jag upplever att många har svårt för att förstå helheten och det svenska systemet. Som allmänläkare i Sverige står man i första ledet och behöver

därför ha grepp och stor överblick över det mesta. Alla som har barn oroar sig mest för hur det ska gå för dem, men i efterhand har det visat sig att det egentligen varit det minsta problemet. Vi vill att läkarna ska stanna här i området, eller åtminstone i Sverige, så vi har också lärt oss att det är viktigt att integrera och ge utbildningsmöjligheter även för partnern, säger Gudrun Greim.

Nytt land, nytt språk och nya system. Många av de läkare som kommer från ett "tredjeland", exempelvis Syrien, Pakistan eller Ryssland, ofta med flyktingstatus, ser fram emot att äntligen kunna få sin legitimation.

– De allra flesta utav dessa läkare vill stanna kvar i Sverige och arbeta, vilket de också gör. Vi har sett att de lyckas väl med att integrera sig i det svenska samhället, vilket är mycket positivt, säger Gudrun Greim.

Gudrun Greim, specialist inom allmänmedicin, internmedicin, hematologi, onkologi samt enhetschef för utbildningsvårdcentralen.

Utbildningens nytta i ett sjukvårds- och samhällsperspektiv

Utbildningen är en stor satsning som kräver mycket resurser, men den tillför sjukvården duktiga och engagerade läkare som nu arbetar i Borås med omnejd, förklarar Gudrun Greim.

Dessutom finns det ekonomiska aspekter – mellan 2014-2016 minskade kostnaderna för hyrläkare med strax över 30 miljoner kronor, samtidigt som antalet specialistläkare i området ökade med 15 stycken under samma period. Genom utbildningen har man också fått en större patientsäkerhet och en högre kvalitet.

– I ett samhällsperspektiv har vi fått ett mångkulturellt inflöde som är väldigt spännande tycker jag. Många läkare kommer med annorlunda bakgrunder och erfarenheter, och just på grund av detta kan de se saker i ett annat perspektiv och hitta nya infallsvinklar, vilket är en stor tillgång för hela samhället, säger Gudrun Greim.

Om framtiden

Lokalerna räcker inte till, så det finns planer på att bygga upp ett kliniskt träningscentrum för utomnordiska läkare i tandvårdens gamla lokaler. Det är också på gång att starta upp fler kurser för specialistläkare som vill utbilda sig till allmänläkare. Förhoppningen är att kunna inviga de nya lokalerna i höst.

– I ett längre perspektiv vill vi vara ett nav i utbildningsdelen och kunna vara en resurs för både Västra Götaland och Sverige, och bidra till en fortsatt utveckling, säger Gudrun Greim.

Prisad verksamhet

Utbildningen av utomnordiska läkare på Närhälsan Fristad vårdcentral har varit framgångsrik och väckt uppmärksamhet. Så här långt har verksamheten belönats med två priser – Guldstetoskopet från Västragötalandsregionen 2016, och Gudrun Greim har tilldelats pris för bästa förbättringsprojekt 2017 från SFAM, Svensk förening för allmänmedicin.

– Vi har lyckats att utbilda fler läkare inom allmänmedicin, vilket är väldigt betydelsefullt. Vi står inför en stor omställning i och med att sjukhusets resurser ska fördelas. Vi ska ta hand om ännu fler patienter i primärvården, samtidigt som det finns allt för få allmänläkare. De priser vi fått värdesätter vi högt. De är en bekräftelse på att vi gör något bra och hjälper till att sprida uppmärksamhet kring verksamheten utanför Västra Götalands gränser, säger Gudrun Greim.

Ayham Ghozlan var ST-läkare, specialisttjänstgöring, i allmänkirurgi i Syrien innan han kom till Sverige för tre och ett halvt år sedan. Han arbetar som underläkare på Närhälsan Fristad vårdcentral efter att ha klarat kunskapsprovet för läkare som är utbildade utanför ett EU/EES-land.

Undervisning pågår! Lektion med utbildningskoordinator Nikos Georgiannos.

”

– Min största ambition har varit att stanna i Sverige och praktisera mitt yrke här.

– Genom utbildningen i Fristad har jag fått mer kännedom om det svenska sjukvårdssystemet och hur det skiljer sig från mitt hemland. Jag har fått mer kompetens i allmänmedicin som gjort att jag nu tänker arbeta med det i fortsättningen, säger Ayham Ghozlan.

Ayham Ghozlan.

Ayham är en av de läkare som kommit till Sverige från ett ”tredjeland” och med ett bestämt mål i sikte.

– Det har varit en lång väg för att få läkarlegitimationen. Min största ambition har varit att stanna i Sverige och praktisera mitt yrke här. Att få bo och arbeta här betyder nytt liv, nya möjligheter och mer kunskap om både arbetet och samhället. Det är svårt att beskriva i ord hur jag känner, men jag skulle säga att det är min framtid, säger Ayham Ghozlan.

Text och foto: Fredrik Jansson.

Information

Verksamheter - pågående och på gång

Körsång

Vill du vara med i någon av våra körer, kontakta körledaren för mer information.

Fristads kyrkokör

Jörgen Sandblom tel. 0705-20 75 97 eller jorgen@sandblom.eu

Viva Vox och Tärbyssångarna

Christina Ekström tel. 033-22 23 07 eller christina.b.ekstrom@svenskakyrkan.se

Laudatekören, Kors i Taket, Barnköreerna Så ska det låta och Sångfåglarna

Katarina Dahlberg tel. 033-22 23 15 eller katarina.dahlberg@svenskakyrkan.se

Pilgrimsvandring

Följ med på en avkopplande vandring i härlig natur. Under våren erbjuder vi två vandringar med olika längder.

- Lördagen den 21 april. Vi går en kortare vandring på ca 5 km. Samling vid Fristads kyrkas parkering kl. 09.30. Medtag matsäck.
- Lördagen den 5 maj. Vi går en lite längre sträcka på ca 8 km. Samling vid Vänga fotbollsplan kl. 09.30. Medtag matsäck.

Svenska Kyrkans Unga

Kyrkans Barntimmar

Måndag 9:30-11:45 tisdag 9:30-11:45.

Mini-Miniorer Måndag 16:30-18:00.

Föräldra-barngrupp Borgstena

Onsdag 9:15-11:45.

Miniorer Onsdag 15:00-16:30.

Juniorer Onsdag 16:45-18:15.

Kontakt: Johanna Savhammar tel. 033-22 23 09 eller johanna.savhammar@svenskakyrkan.se

Kyrkans Unga

Torsdagar kl 19:00 - 21:00 i Fristads Prästgård.

Kontakt: Lena Berglind tel. 033-22 23 08 eller lena.berglind@svenskakyrkan.se

För mer information om dagar och tider se vår hemsida, www.svenskakyrkan.se/fristad

Vill du vara med i någon av våra konfirmandgrupper 2018-2019?

För mer information, kontakta Lena Berglind på tfn: 033-22 23 08 eller maila lena på: lena.berglind@svenskakyrkan.se

KidzTime

Cirkusmie - Mie Björkhag kommer och utför cirkusnummer med budskap. Servering av fika. Inträde. Lördagen den 24 mars kl. 15.00 i Kyrkans hus.

Information...

Måndagskvällar: "Vad är då en människa?"

Måndag 12 mars kl. 19:00, Kyrkans hus, Fristad.

Kan man med utgångspunkt i vackra naturbilder tala om vad det handlar om att vara människa? Kan man till och med tala om människans utsatthet med den ingången? Med hjälp av fotograf Tommy Andersson och hans bilder, tillsammans med Passionsberättelsen, skall vi göra ett seriöst försök. Efteråt blir det go'fika.

Tommy Andersson.

Måndag 23 april kl. 19:00, Kyrkans hus, Fristad.

Du behöver en operation men den närmsta läkaren är fem dagar bort. Kommer du dessutom dit utan pengar kan ingen hjälpa dig.

Med världens största civila sjukhusfartyg seglar Mercy Ships till afrikanska länder för att erbjuda befolkningen gratis sjukvård och livsviktig information om hälsa. Alla ombord är volontärer och betalar sin resa och boende själva.

Denna måndag får vi besök av boråsparet Elisabeth och Ulf Levin, tandsköterska och operationssköterska, som berättar om sitt arbete inom Mercy Ships. Efteråt blir det go'fika.

Läkare med patient ombord på Mercy Ships. Foto: Mercy Ships.

Vill du engagera dig i någon av våra kyrkor?

Vi söker personer som kan tänka sig att ställa upp som textläsare, förebedjare, göra i ordning kaffe och annat.

Har du frågor, vill veta mer eller är intresserad? Kontakta Alva Jinnegård på tfn. 033-26 01 10. Du kan också anmäla ditt intresse till någon av våra präster eller kyrkvårdar.

Lunchmusik

i Fristads kyrka kl. 12.00

Kom och njut av 25 minuter orgelmusik och få en stunds avkoppling i Fristads kyrka. Därefter serveras soppa i Fristads prästgård för 30 kronor. Den 22 februari. Henric Carlsson, orgel. Den 15 mars, Anette Gustafsson, orgel. Den 19 april. Anette Gustafsson, orgel och Mats Svedberg, elgitarr.

Stickcafé - onsdagar kl 15-17

7/3 och 4/4 i Tämta församlingshem.

Allsångscafé

Kyrkans Hus onsdagar kl. 10.00-11.30

Kom med och sjung! Fika, sång och gemenskap. 28 februari, 11 april och 2 maj.

Musikcirkel - En författare och dess kompositör

Vi sjunger, berättar och fikar tillsammans. Välkommen att vara med. Kyrkans Hus onsdagarna 4/4 och 9/5 mellan kl. 10-12. Under ledning av Lena Maria Olsson Floberg och Jörgen Sandblom.

Skaparverkstad - Armstickning

Vi kommer att sticka plädar med armarna som stickor. Ta med eget material. Fika finns till självkostnadspris. Den 24 februari kl. 09.30, Prästgården i Fristad. Anmälan senast den 23 februari. För frågor och anmälan, kontakta: Karin: 033-22 28 36 eller Pernilla: 033-22 23 13.

Våffelcafé

Våffelcafé den 17 mars kl. 14.30 i Borgstena församlingshem. Herrljunga dragspelsklubb underhåller. Överskottet går till fasteinsamlingen.

Information...

INFORMATION OM BEGRAVNINGSVERKSAMHETEN

Våren närmar sig med stormsteg och kyrkogårdsförvaltningen planerar för vårstädning på våra kyrkogårdar. Från v 14 kommer de att börja plocka gränis och kransar från gravplatserna. De kommer då att plocka bort gränis från samtliga gravar.

Fristads kyrkogårds askgravplatser växer i antal, då det är en stor efterfrågan. Innan sommaren kommer två nya rundlar med askgravplatser att byggas. Även de andra runda askgravplatserna på Fristads kyrkogård kommer att genomgå en lättare renovering.

Askgravplatserna blir mer och mer populära, en askgravplats är ett gravskick med begränsad gravrätt. Med begränsad gravrätt menas det att den är begränsad gällande gravanordning, utsmyckning och skötsel.

Miljö

Vi i Fristads församling jobbar mot att bli miljödiplomerade. Ett led i att lyckats med detta är vår sopsortering och då även den på kyrkogårdarna. Vi har fina serviceplatser på samtliga kyrkogårdar med olika kärl för att underlätta sopsorteringen. Om vi alla hjälps åt att slänga rätt sak på rätt plats blir det lättare att nå vårt mål. Vet man inte vart något ska slängas - fråga gärna vaktmästarna!

Skötsel

Kyrkogårdsförvaltningen erbjuder skötsel av gravplatser mot en kostnad. Det finns olika paket av

skötsel till exempel gräsputs, vattning, eller paket med plantering. Det är bra att redan nu beställa skötsel inför nästa år.

Ibland kan det på grund av jordmån och vatten vara svårt med växter på en del gravar. Om ni önskar hjälp med att byta jord, eller köpa och använda en planteringslåda, den håller vatten ca 2 veckor, så kontakta Pernilla Tejemark.

Vid frågor om gravrätt, gravrättsinnehavare och skötsel kan ni kontakta Pernilla Tejemark på tfn: 033-22 23 13.

För frågor om Begravningsverksamheten kontakta:
Pernilla Tejemark 22 23 13 eller pernilla.tejemark@svenskakyrkan.se
Roger Andersson 22 28 31 eller roger.l.andersson@svenskakyrkan.se
www.svenskakyrkan.se/fristad

Borgstena och Tämta syföreningsauktioner

Ett stort tack för de generösa gåvor som gavs i samband med Borgstena och Tämta kyrkliga syföreningsauktioner.

Borgstena kyrkliga syföreningsauktion den 18 november gav 22 404 kronor. Tämta kyrkliga syföreningsauktion den 1 december inbringade 41 500 kronor.

Kyrkogårdsarbetare sökes

Foto: Alex & Martin/Ikon.

Fristads församling söker säsongsarbetare till kyrkogårdsförvaltningen.

Säsongen startar den 3 april och varar till den 2 november. Intervjuer sker löpande. Ansök snarast, men senast den 23 mars.

Skicka din ansökan till:
fristads.forsamling@svenskakyrkan.se

Vid frågor, kontakta:
Roger Andersson, på tfn: 033-22 28 31.

Mer information om tjänsten finns på vår webbplats:
www.svenskakyrkan.se/fristad

Att resa sig starkare - fastekampanjen 2018

När en katastrof vänder upp och ner på allt, gör Svenska kyrkans internationella arbete allt för att hjälpa människor tillbaka till ett tryggt liv. Vår specialistkompetens inom humanitärt bistånd är psykosocialt arbete. Det handlar om att ge stöd på rätt sätt i varje steg mot ett tryggt liv igen.

Psykosocialt arbete går ut på att få människor delaktiga - att återfå kontrollen för att kunna bli aktiva överlevare. När människors egna resurser och egen kapacitet är i centrum, kan drabbade människor orka vara aktiva i sina egna liv.

Fastekampanjen pågår från den 11 februari till den 25 mars. **Ge en gåva som ger styrka!**

Sparbössor för insamling finns att hämta i Fristad församlings kyrkor från och med Fastlagssöndagen den 11 februari. Bössorna lämnas i Borgstena kyrka på Palmsöndagen, den 25 mars.

ATT RESA SIG STARKARE

När det fruktansvärda inträffar.
När katastrofen är ett faktum.
Ge människor kraft att bli starkare tillsammans!

SMS: A LIV TILL 72 905 OCH GE 100 KR

Eller swisha till 9001223
svenskakyrkan.se/fastekampanjen

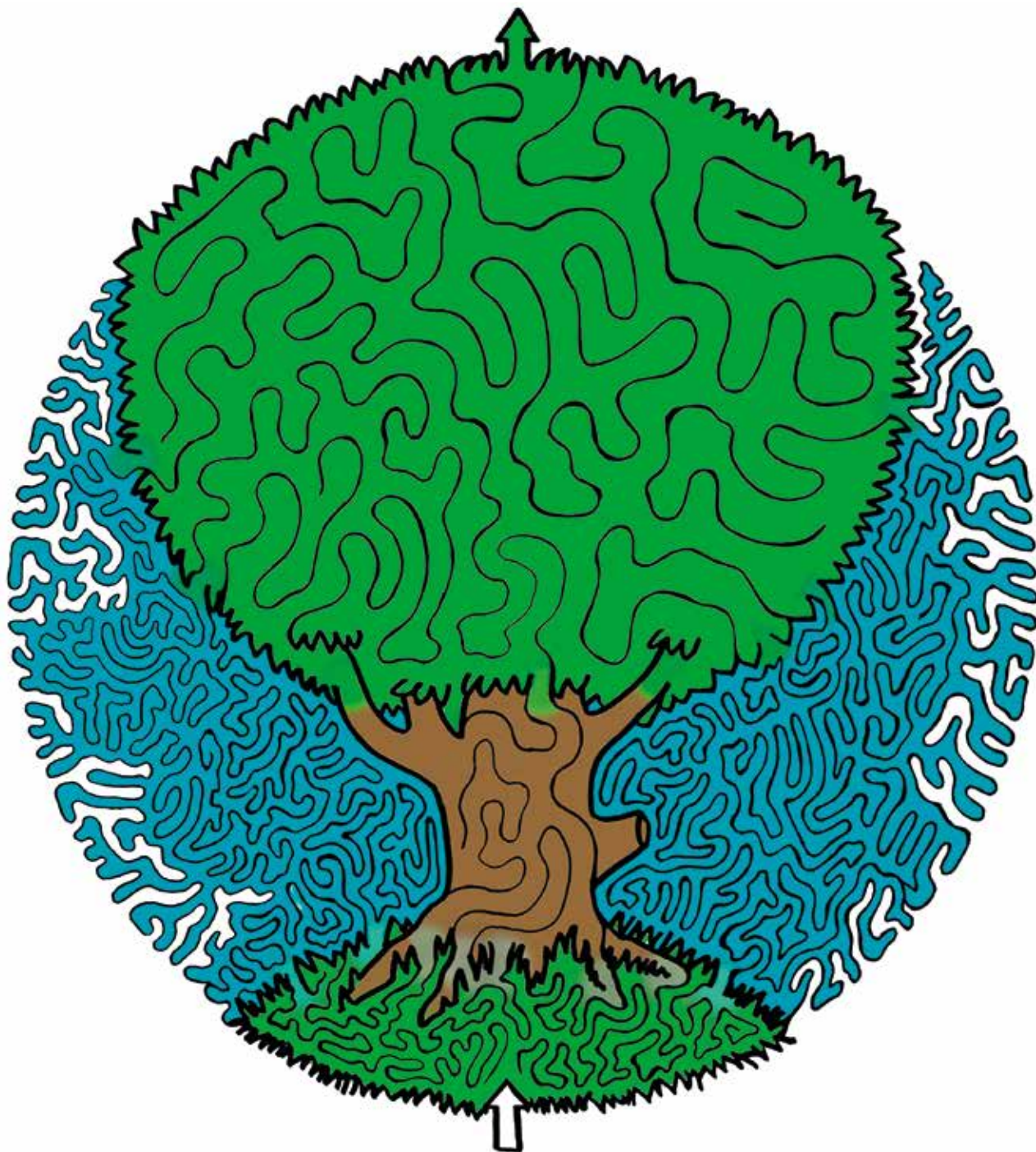
Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

medlem av
actalliance

Barnens sida

Klura med Daniel och Monica

Ta dig igenom labyrinten i trädet, nerifrån och upp, utan att korsa de svarta strecken.

Skicka gärna ditt svar till: Kyrkans Hus, Stora vägen 2, 513 34 Fristad
eller på mail: fristads.forsamling@svenskakyrkan.se
Märk ditt kuvert eller mail med "Barnens sida".
Vinnare och rätt svar hittar du på www.svenskakyrkan.se/fristad

Samlingar i fastetiden 2018

- Onsdag 14 februari kl. 18:00
Askonsdagsmessa Vänga kyrka.
Vi får möjlighet att genom en enkel messa gå in i fastans tid och teckna vårt eget kors i tanke och med handling.
Christina Ekström, musiker, Daniel Castor, diakon och Joakim Hedin, präst.

- Onsdag 28 februari kl. 17:30
Vardagsgudstjänst i Kyrkans hus. Miniorer och juniorer medverkar. Efter gudstjänsten bjuds det på något gott att äta.

- Måndag 12 mars kl. 19:00
Måndagskväll Kyrkans Hus Fristad. Gäst: Tommy Andersson, naturfotograf. Kan man med utgångspunkt i vackra naturbilder tala om vad det handlar om att vara människa? Kan man till och med tala om människans utsatthet med den ingången?

Med hjälp av Tommy och hans bilder, tillsammans med Passionsberättelsen, skall vi göra ett seriöst försök. Efteråt blir det go'fika.

- Onsdag 28 mars kl. 18:00
Korsvägsvandring runt Vänga Mosse. Samling vid Vänga församlingshem. Vandringen är ca 3 km lång i lätt terräng. Efter vandringen blir det ägg- och sillmacka i församlingshemmet.

Gudstjänster våren 2018

(Reservation för ev. ändringar. Se även predikoturer i BT på lördagar, eller se vår hemsida www.svenskakyrkan.se/fristad)

**Gudstjänst på Skogslid
varje onsdag kl 15.00**

Februari .....

25 2:a söndagen i fastan

09.30 Messa i Borgstena kyrka.
11.00 Gudstjänst i Fristads kyrka.
15.00 Gudstjänst i Vänga kyrka. Kören Viva Vox medverkar.

Mars .....

3 Lördag

09.00 Kvinnofrukost i kyrkstugan, Vänga. Gäst - Hanna Grahn från Borås Tidning. Anmälän till: Gerd Englund, 033-26 80 93 eller Ingrid Haraldsson, 033-26 80 32.

4 3:e söndagen i fastan

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
11.00 Messa i Tärby kyrka.
18.00 Musikgudstjänst i Fristads kyrka. Kör, solister och orgel i *Crucifixion*, av John Stainer. Fristads kyrkokör med solister.

11 Midfastosöndagen

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
11.00 Högmässa i Fristads kyrka.
15.00 Messa i Vänga kyrka. Laudatekören medverkar.

18 Jungfru Marie bebådelsedag

09.30 Familjegudstjänst i Borgstena kyrka. Kören Så ska det låta medverkar.
09.30 Gudstjänst i kyrkstugan, Vänga.
11.00 Familjemässa i Fristads kyrka. Kören Sångfåglarna medverkar.
18.00 Gudstjänst i Tämta församlingshem. Kören Kors i taket medverkar.

24 Lördag

09.00 Vårstädning på Sävsjövik.

25 Palmsöndagen

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka. Laudatekören medverkar. Sparbössor för fastekampanjen lämnas in. Syföreningen bjuder på kaffe.
11.00 Messa i Fristads kyrka. Liturgisk dans. ▶

Mars, forts .....

28 Onsdag

18.00 Korsvägsvandring runt Vänga Mosse. Samling vid Vänga kyrka. Servering i kyrkstugan.

29 Skärtorsdag

18.00 Mässa i Borgstena kyrka.
19.00 Mässa i Fristads kyrka. Kören Kors i taket medverkar.
19.00 Getsemanestund på Sävsjövik.
19.30 Mässa i Tämta kyrka.

30 Långfredag

09.30 Långfredagsgudstjänst i Borgstena kyrka.
11.00 Långfredagsgudstjänst i Fristads kyrka. Fristads kyrkokör medverkar.
15.00 Långfredagsgudstjänst i Vänga kyrka. Kören Viva Vox medverkar.

April .....

1 Påskdagen

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka. Laudatekören medverkar.
11.00 Högmässa i Fristads kyrka. Fristads kyrkokör. Staffan Yngvesson, trumpet.
15.00 Gudstjänst i Tämta kyrka. Kören Viva Vox medverkar.
15.00 Gudstjänst i Tärby kyrka.
18.00 Gudstjänst i Vänga kyrka. Servering.

2 Annandag Påsk

11.00 Mässa i Mariakapellet på Fristads kyrkogård.

8 2:a söndagen i påsktiden

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
11.00 Högmässa i Fristads kyrka.

15 3:e söndagen i påsktiden

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
09.30 Gudstjänst på Sävsjövik. Söndagsskola. Servering.
11.00 Konfirmationsgudstjänst med mässa i Fristads kyrka.

22 4:e söndagen i påsktiden

09.30 Mässa i Borgstena kyrka.
09.30 Gudstjänst i Vänga kyrka.
18.00 Musikmässa i Fristads kyrka. Frälsarkransen med musik av John Bell. Kören Voice medverkar samt instrumentalister.

29 5:e söndagen i påsktiden

11.00 Gudstjänst i Fristads kyrka.
18.00 Mässa i Tärby kyrka.

30 Valborgsmässoafton

18.00 Valborgsmässofirande på Skogslid. Därefter kl. 19.00 -

i Stationsparken - värfirande med Fristads kyrkokör, vårtal. Vårkören och Musikskolan medverkar.

19.00 Valborgsmässofirande i Tämta. Arrangemang tillsammans med Tämta kyrka och hembygdsföreningen.

19.30 Vårgudstjänst i Borgstena kyrka. Därefter korvgrillning, körsång och vårtal på Kyrkbacken samt Valborgsmässoeld. Musikskolan och Hembygdskören medverkar.

Maj .....

1 Maj

19.00 Ekumeniakyrkans värfirande på Sävsjövik. Vårtal av Inka Horstmann, rektor på Fristads folkhögskola, Väreld på Säven och fika till toner av Manskören.

6 Bönsöndagen

09.30 Mässa i Borgstena kyrka.
09.30 Gudstjänst på Sävsjövik. Söndagsskolavslutning. Servering.
17.00 Musikal i Fristads kyrka. *I början... en resa till jordens barndom.* Medverkande körer: Sångfåglarna, Så ska det låta samt Kors i taket.

10 maj Kristi Himmelfärdsdag

08.00 Gökotta i Fristad Prästgård. Kaffeservering.
08.00 Gökotta på Källeberg, Borgstena. Medtag kaffekorg.
09.00 Gökotta på Majes, Tämta. Kaffe vid scouternas kök.
09.00 Gökotta på Sävsjövik. Medtag kaffekorg.

12 Lördag

18.00 Körkonsert i Fristads kyrka. Medverkande körer - Göteborgs Vokalensemble och Chorioso Karlsruhe från Tyskland.

13 Söndagen f. pingst

10.00 Gudstjänst på Gingri kyrkplats. Kaffe i hembygdsstugorna.
15.00 Stickcafé på Sävsjövik.

19 Pingstafton

11.00 Konfirmationsgudstjänst med nattvard i Fristad kyrka.
18.00 Musikgudstjänst. I *Pingsten ljuva tid* - körkonsert med Tärbyångarna med vänner i Tärby kyrka.

20 Pingstdagen

09.30 Gudstjänst i Borgstena kyrka.
11.00 Mässa i Fristads kyrka.
18.00 "Musik vid Säven" på Sävsjövik. Sång och musik med Tommy Tillander och Ebba Knutsson från Björkö. Servering.

27 Heliga trefaldighets dag

11.00 Sammanlyst mässa i Fristads kyrka. Miljödiplomering.
18.00 Musikgudstjänst i Vänga kyrka. Sommarkonsert med Viva Vox - *Det går en vind över vindens ängar* - en musikalisk lek om väder.

VÄLKOMMEN ATT HÖRA AV DIG TILL FRISTADS FÖRSAMLING

Post-/besöksadress: Kyrkans Hus, Stora vägen 2, 513 34 Fristad
Telefon vxl: 033 - 22 23 00
Hemsida: www.svenskakyrkan.se/fristad
E-post: fristads.forsamling@svenskakyrkan.se
Facebook: www.facebook.com/svenskakyrkanfristad

